

Розділ 1. Кіра

Лазмет Ноавек, мій батько і колишній тиран Шотету, понад десять років вважається мертвим. Під час першого соджорну після його загибелі ми влаштували для нього похорон, а оскільки тіла не було, у космос відправили його обладунки.

Однак ув'язнений у трюмі цього транспортувальника мій брат Різек сказав: «Лазмет живий».

Мама інколи називала батька Лазом. Лише Іліра Ноавек могла на таке наважитися.

«Лазе,— казала вона,— облиш».

І якщо вона не командувала ним занадто часто, він слухався. Він поважав лише її й нікого іншого, навіть друзів.

Він виявляв до неї трохи м'якості, а з усіма іншими... то вже інакша річ.

Мій брат (який на початку життя був м'яким і лише пізніше зачерствів і почав знущатися з власної сестри) навчився в Лазмета, як виколоти комусь око. А ще — як його законсервувати, щоб воно не гнило. Ще не розуміючи, що міститься в банках, які стояли в зброярні, я ходила туди на них дивитися, вони стояли на полицях, високо над моєю головою, виблискуючи в темному світлі. Очі були з зеленими, коричневими й сірими райдужками, бовталися там, наче риба, що випливає на поверхню акваріума, щоб попоїсти.

Батько ніколи власноруч не відрізав людям частин тіла. І не наказував іншим таке робити. Він контролював

тіло людини своїм енергетичним даром і примушував її робити це самотужки.

Смерть — не єдине покарання для людини. Можна-бо ще й наслати їй нічні жахіття.

Коли пізніше мене знайшов Акос Кересет, я була на навігаційній палубі невеликого транспортувальника, на якому ми полишали мою рідну планету, де зараз опинилися на межі війни два народи: мій — шотети і народ Акоса — тувесити. Я сиділа в капітанському кріслі, розкручуючись туди-сюди, щоб заспокоїтися. Хотіла розповісти йому про Різекове зізнання, що мій батько — якщо він справді мій батько, якщо Різек узагалі мій брат — живий. Різек здавався певним, що ми з ним не однієї крові, що я насправді не член родини Ноавеків. Він сказав, що саме тому мені не вдалося відімкнути генетичний замок до його кімнати і вбити його під час першої спроби.

Але я не знала, як почати. Зі смерті мого батька? З тіла, якого ми так і не знайшли? З незначного відчуття, що ми з Різекком маємо занадто різну зовнішність, щоб бути родичами?

Здавалося, Акос теж не був налаштований на розмову. Він розстелив знайдену десь на кораблі ковдру на підлозі, між капітанським кріслом і стіною, й ми лягли на неї поруч, дивлячись у нікуди. Енергетичні тіні — мій рухливий болючий дар — огорнулися навколо моїх рук, немов чорна нитка, пронизуючи болем усе аж до кінчиків пальців.

Мене не лякала порожнеча. Завдяки їй я почувалася маленькою. Практично непомітною. І це мене втішало, бо я занадто часто хвилювалася, що здатна заподіяти забагато шкоди. Якби я залишалася маленькою й уникала контактів, то принаймні більше б не шкодила. Я хотіла лише того, до чого могла дістати рукою.

Акос обгорнув мій мізинець своїм указівним пальцем. Коли його дар почав протидіяти моєму, енергетичні тіні зникли.

Так, мені, безперечно, вистачало того, до чого я могла зараз дотягнутися.

— А ти могла б... сказати дещо тувеситською? — запитав Акос.

Я обернула до нього голову. Він продовжував дивитися вгору у вікно, а на вустах завмерла слабка усмішка. На його носі й одній повіці, якраз біля вій, порозсипалося ластовиння. Я, повагавшись, підняла руку з ковдри, бажаючи його торкнутись, але також бажаючи продовжити це відчуття. Тоді кінчиком пальця провела по лінії його брови й обличчю.

— Я не папужка,— сказала я.— Не щебечу за наказом.

— Це прохання, а не наказ. І скромне. Може, скажеш моє повне ім'я?

Я розсміялася.

— Більша частина твого імені шотетська, пригадуєш?

— Так,— він, клацнувши зубами, вдавав, що хоче вкусити мене за руку. Від несподіванки я розсміялася.— Що було найважче вимовити на початку вивчення нашої мови?

— Назви ваших міст, на них можна язика зламати,— відповіла я, а він відпустив мою руку, щоб узяти другу, тримаючи кінчиками пальців мій мізинець і великий палець. Він поцілував мені долоню, де шкіра загрубіла через тривале використання енергетичних лез. Дивно, як така проста дія, як цей доторк до зашкарублої частини мого тіла, могла цілковито переповнити мене емоціями й оживити кожне нервово закінчення.

Я зітхнула, мовчки погоджуючись.

— Гаразд, я їх назву. Гесса, Шісса, Осок,— сказала я.— Одна канцлерка називала Гессу справжнім серцем Туве. Її прізвище Кересет.

— Єдина представниця родини Кересетів, яка обіймала посаду канцлера за всю історію Туве,— повідав Акос, підтягнувши мою долоню до своєї щоки. Я піднялася на лікоть, нахилившись над Акосом, моє волосся впало, затуляючи наші обличчя, воно було довге лише з одного боку, бо з другого мій череп прикривала «срібна шкіра».— Мені відомо лише це.

— На Туве впродовж довгого часу було лише дві обдаровані долями родини,— мовила я,— і все ж, окрім цього одного винятку, влада завжди випадала родині Бенезитів, якщо передбачення про нового лідера взагалі з'являлося. Тобі це не здається дивним?

— Можливо, з нас виходять погані лідери.

— Можливо, доля до вас прихильна,— припустила я.— Можливо, престоли прокляті.

— До мене доля не прихильна,— ніжно мовив він, так ніжно, що я майже не зрозуміла значення його слів. Його доля («Третя дитина родини Кересетів помре, прислужуючи родині Ноавеків») полягала в тому, щоб, прислужуючи нам, зрадити свою батьківщину й родину і померти. Хіба це можливо сприймати якимось інакше, крім як важке випробування?

Я похитала головою.

— Пробач. Я не подумала...

— Кіро,— сказав Акос. Тоді зупинився, насупивши брови.— Ти щойно вибачилася?

— Мені відомі такі слова,— хмуричись у відповідь, відповіла я.— У мене є деякі манери.

Він розсміявся.

— Я знаю, як ессандерською буде «сміття»; але це не означає, що воно правильно звучатиме з моїх вуст.

— Гарзд, забираю своє вибачення,— дала я йому щигля по носі, а коли він, продовжуючи сміятися, скривився, сказала: — А як ессандерською буде «сміття»?

Він промовив слово. Воно звучало, як два дзеркальні слова: одне промовлене прямо, а друге одразу навпаки.

— Я знайшов твою слабкість,— мовив Акос.— Варто подразнити тебе тим, чого ти не знаєш, і ти розгублюєшся.

Я це обдумала.

— Напевно, тобі дозволено знати *одну* мою слабкість... бо ти можеш експлуатувати так багато інших.

Він допитливо звів брови, а я почала штрикати його пальцями: одним тицьнула в лівий бік, якраз під ліктем, правий бік дістала прямо над стегном, а ще шпигнула сухожилля на задній частині його правої ноги. Я дізналася про ці слабкі місця під час наших тренувань — місця, які Акос недостатньо добре захищав чи просто починав сильніше кривитися від удару по них,— але зараз я дражила його з такою ніжністю, що важко було повірити, а у відповідь він кривився, а не сміявся.

Він перетягнув мене на себе, тримаючи за стегна. Кілька його пальців потрапило мені за пояс, і це було не відоме мені бурхливе відчуття, і я була зовсім і не від того. Мої руки вперлися в ковдру обабіч Акосової голови, і я повільно опустила по поцілунок.

Ми цілувалися лише кілька разів, а до нього я нікого раніше не цілувала, тож кожен раз і досі був відкриттям. Цього разу я зачепила краєчок його зубів і кінчик язика; я відчула, як його коліно ковзнуло між моїми, а рука ззаду лягла мені на шию, притискаючи мене ближче, глибше, швидше. Я не дихала, не хотіла марнувати на це час, тож уже незабаром почала хапати ротом повітря, пирхаючи Акосові в шию і цим розвеселивши його.

— Я вважатиму це хорошим знаком,— вирішив він.

— Не запишайся, Кересете.

Я не могла припинити усміхатися. Лазмет і будь-які питання з приводу мого походження вже не здавалися

мені такими нагальними. Тут, на кораблі, який рухається невідомо куди, разом з Акосом Кересетом, я в безпеці.

А тоді з глибини корабля почувся крик. Було схоже на Акосову сестру — Сизі.

Розділ 2. Сизі

Мені відомо, як це — стати свідком смерті власної родини. Бо, зрештою, я — Сизі Кересет.

Я бачила, як тато помер на підлозі нашої вітальні. Я бачила, як шотетські солдати виволокли з дому Айджу з Акосом. Я дивилася, як мама марніла й сіріла, немов тканина на сонці. Я практично експерт у питаннях утрат. Просто не можу висловити цього так, як інші. Мій енергетичний дар надійно стримує мої емоції.

Тож я трохи заздрю, як просто може сумувати моя подруга й визначена долею канцлерка Туве — Ісей Бенезіт. Вона виплескує свої емоції, а тоді ми засинаємо поруч на камбузі шотетського корабля-втікача.

Після пробудження в мене болить спина, бо я довго впиралась у стіну. Я підводжуся, нахиляюся праворуч і ліворуч, а тим часом оглядаю її.

В Ісей якийсь неприродний вигляд, і це не дивно, бо її сестра Орі лише вчора загинула на арені, а всі жителі Шотету закликали її вбити.

Та *відчується* від неї якийсь інакше: навколо неї якась розмита імла, як буває, коли не почистиш зуби. Вона обводить поглядом усю кімнату, затримуючи очі на моєму обличчі й тілі, але не так, щоб змусити зашарітися. Я намагаюся вгамувати її своїм енергетичним даром, надсилаючи спокій, наче розкочуючи моток шовкових ниток. Здається, він не має особливого впливу.

Мій енергетичний дар — дивна штука. Насправді я не можу знати, як почуватися Ісей, але можу відчувати, наче це імла в повітрі. Її почуття я теж контролювати не можу, але можу трішки на них впливати. Інколи для цього необхідно кілька спроб або по-новому про це подумати. Тож замість неефективного шовку я намагаюся спробувати сильні хвилі.

Не допомагає. Вона занадто знервована, мені важко якось вплинути на людину, коли та переживає особливо сильні емоції.

— Сизі, я можу тобі довіряти?

Слово «могти» є досить дивним у тувеситській мові. Це водночас і «могти», і «бути повинним», і «мусити», і лише з контексту можливо зрозуміти справжнє значення. Це інколи призводить до непорозумінь, і, напевне, тому чужопланетяни називають нашу мову «слизькою». А ще вони ліниві.

Тож коли Ісей Бенезіт рідною мовою питає, чи може вона мені довіряти, я не знаю, що конкретно вона має на увазі. Але на це питання все одно є лише одна відповідь.

— Звісно.

— Сизі, я не жартую,— вона говорить тим низьким тоном, який використовує, лише коли справді серйозна. Мені подобається, як цей голос відлунює у моїй голові.— Я маю дещо зробити і хочу, щоб ти була зі мною, але боюся, що ти не...

— Ісей,— перебиваю її я.— Я завжди тебе підтримаю.

Ніжно торкаюся її плеча.

— Гарзд?

Вона киває.

Вона виводить мене з камбуза, і я намагаюся не наступити на жоден кухонний ніж. Коли ми тут зачинилися, вона повивертала всі шухляди та зламала все, до чого могла дістатися. Підлога всипана клаптями тканини, уламками скла,

потрісканим пластиком і нерозгорненими бинтами. Гадаю, не варто її в цьому звинувачувати.

Мій енергетичний дар утримує мене від незручних для інших людей учинків і слів. А це означає, що після татової смерті я могла плакати лише на самоті. Я місяцями майже не могла говорити про це з мамою. Тож якби я могла так, як Ісей, розтрити кухню, то я б це зробила.

Я тихенько йду за Ісей. Ми оминаємо тіло Орі. Її ретельно обгорнули простирадлом, тож випинаються лише обриси плечей, кінчик носа й підборіддя. Лише її відбиток. Ісей зупиняється, різко вдихаючи. Тепер імла навколо неї стала ще густішою, і мені по шкірі неначе деруть піщинки. Я знаю, що не можу її заспокоїти, але занадто за неї хвилююся, щоб не спробувати.

Я надсилаю їй повітряні пучечки ковили і тверде відполіроване дерево. Надсилаю теплу олію та заокруглений метал. Ніщо не працює. Я марно об неї б'юся. Чому я *ніяк* не можу їй допомогти?

Я на мить замислююся, чи не попросити про допомогу. На навігаційній палубі є Акос із Кірою. Десь унизу — мама. Та тут є навіть Тека — подруга-заколотниця Акоса і Кіри, яка вместилася на лаві, а її білосніжне волосся зливою струменить їй на спину. З одного боку, я просто не можу — завдяки своєму дару — навмисно когось засмучувати, а з іншого, інстинкт підказує, що краще спочатку завоювати довіру Ісей.

Вона веде мене вниз, де є дві комірчини та вбиральня. У вбиральні мама, я чую плескіт очищеної води. Я впевнилася, що мого брата Айджу тримають у комірці з вікном. Мені боляче знову його бачити після всього, що сталося з моменту викрадення, і він ще й такий дрібний порівняно з Різеком Ноавеком, який нагадує білу колону. Можна подумати, що з віком люди мають лише сильнішати, набирати вагу. Але не Айджа.

А в комірчині для миючих засобів тримають Різека Ноавека. Я тремчу на саму думку про те, що людина, яка наказала забрати моїх братів і вбити тата, так близько. Ісей зупиняється між двома дверима, і до мене доходить, що вона збирається зайти до однієї з тих кімнат. Я не хочу, щоб вона заходила до Айджі.

Фактично саме він убив Орі. Бо якраз він тримав ножа. Але я знаю свого брата. Він би не зміг когось убити, тим більше найкращу подругу дитинства. Для цього вчинку має бути інше пояснення. Це, напевне, провина Різека.

— Ісей,— кажу я,— що ти...

Вона велить мені мовчати, приклавши три пальці до вуст.

Вона стоїть якраз посередині між дверима. Враховуючи слабке гудіння навколо неї, саме щось вирішує. Далі дістає з кишені ключа — напевне, вкрала його у Теки, коли ходила впевнитися, що ми летимо до штаб-квартири Асамблеї,— і застромляє його в замок дверей Різекової камери. Я тягнуся до її руки.

— Він небезпечний,— кажу я.

— Я впораюся,— відповідає вона. А тоді вираз її очей м'якшає.— Обіцяю, що не дам йому тобі нашкодити.

Я її відпускаю. Якась частинка мене жадає його побачити, нарешті зустрітися з монстром.

Ісей відчиняє двері, а він сидить із закасаними рукавами, витягнувши ноги й обіпершись спиною об дальню стіну. В нього довгі кістляві ступні й вузькі щиколотки. Я на них кліпаю. Хіба в садистичних диктаторів мають бути слабкі на вигляд ноги?

Якщо Ісей хоч трохи налякана, то вона цього не покаже. Вона стоїть з високо піднятою головою та схрестивши руки.

— Ой-ой,— облизуючи губи, каже Різек.— Мене завжди шокує подібність між близнюками. Ти як дві краплі води

схожа на Орієв Бенезіт. Ну звісно, за винятком тих шрамів. Наскільки вони давні?

— Два сезони,— напружено відповідає Ісей.

Вона з ним розмовляє. *Розмовляє* з Різеком Ноавеком — моїм заклятим ворогом, викрадачем її сестри, в якого на зовнішньому боці руки витатуйована довга низка вбитих.

— Вони ще більше зблякнуть,— кидає він.— Шкода. У них чудовий вигляд.

— Так, я — просто витвір мистецтва,— каже вона.— Митцем була шотетська личинка, яка саме закінчила копирсатись у купі сміття.

Я на неї витрищаюся. Ніколи не чула, щоб вона з такою ненавистю говорила про шотетів. Це на неї не схоже. Люди обзивають шотетів «личинками», коли намагаються образити їх якнайболючіше. Личинки — сірі звивчасті гельмінти, що зсередини пожирають людей. Завдяки отирським лікам ці паразити практично знищені.

— Ах,— він починає посміхатися ще ширше, а на щоці з'являється ямочка. У ньому є щось знайоме. Можливо, це якісь спільні з Кірою риси, хоча з першого погляду вони взагалі не схожі одне на одного.— Тож твоя образа на мій народ спричинена не лише твоїм походженням?

— Ні.

Вона сідає навпочіпки, вперши лікті в коліна. Ця поза здається граційною та контрольованою, але я хвилююся за Ісей. Вона довготелеса і тоненька, мов гілочка, й зовсім не зрівняється силою з Різеком, який хоча й худий, але водночас *великий*. Один неправильний рух — і він на неї кинеється, а як я зможу це зупинити? Закричати?

— Гадаю, тобі багато відомо про шрами,— киває вона на його руку.— А життя моєї сестри ти теж позначиш?

Шрами на його руці рядами розходяться лише з зовнішнього її боку, а внутрішня частина його передпліччя, м'якша й не така темна, залишається незайманою. У нього на руці навіть не один ряд, а більше.

— А що, ти принесла мені ножа і трохи чорнил?

Ісей стискає губи. Те відчуття наждачного паперу, яке йшло від неї ще мить тому, раптом зазубрюється до стану гострого каміння. Я інстинктивно притискаюся до дверей і знаходжу в собі за спиною клямку.

— А ти завжди присвоюєш собі вбивства, вчинені кимсь іншим? — питає Ісей. — Бо, наскільки мені відомо, на тій платформі не ти стояв з ножом у руках.

У Різка починають блищати очі.

— Я взагалі не певна, чи ти хоч когось убив, чи це завдання завжди падало на інших, — вона нахилає голову набік. — На інших, які, на відміну від тебе, мають для такого достатньо мужності.

Це образа для шотета. І тувесит навіть не зрозуміє, що це образа. Хоча Різка це зачіпає, він пильно дивиться на Ісей.

— Панно Кересет, — і не глянувши, звертається до мене він. — Ви так схожі на старшого зі своїх братів, — а тоді оцінювально зиркає на мене. — Вам не цікаво, яким він став?

Мені хочеться говорити байдуже, наче Ріzek нічого для мене не означає. Я хочу сміливо глянути йому в очі. Хочу, щоб, наче ті мовчазні квіти на церемонії Цвітіння, раптом ожили тисячі нафантазованих сценаріїв помсти.

Я розтуляю рота, але марно.

«Гаразд», — думаю я і випускаю хвилю мого енергетичного дару, немов сплескую в долоні. Я нещодавно зрозуміла, що не всі так само здатні контролювати свої енергетичні дари. Хотілося б ще опанувати ту частину мого дару, що не дозволяє мені казати бажане.

Помічаю, як Ріzek розслабляється, коли мій дар починає на нього діяти. На Ісей він ніяк не впливає — принаймні я цього не помічаю, — але, можливо, це розв'яже Різкові язика. І хай що запланувала Ісей, вона, здається, хоче його спершу розговорити.

— Мій батько, величний Лазмет Ноавек, навчив мене, що люди можуть нагадувати леза, якщо, звісно, навчишся ними користуватись, але саме ти маєш залишатися своєю найкращою зброєю,— каже Різек.— Я завжди сприймав ці слова серйозно. Канцлерко, деякі мої накази на вбивство виконувались іншими, але будь певна: ті смерті все одно мої.

Він схиляється вперед, сховавши руки між коліннями. Вони з Ісей майже торкаються одне одного.

— Я викарбую смерть твоєї сестри на своїй руці,— каже він.— Це буде чудовий трофей у моїй колекції.

Орі. Я пам'ятаю, який вона вранці пила чай (кора гарви, для енергії та ясності розуму) і як ненавиділа щербинку на своєму передньому зубі. А ще в моїх вухах лунає скандування шотетів: *смерть, смерть, смерть.*

— Це все прояснює,— мовить Ісей.

Вона простягає до Різєка руку. Він скоса на неї дивиться, ну звісно — яка це людина захоче потиснути руку чоловікові, котрий зізнався, що наказав убити твою сестру? Та ще й *пишається* цим?

— А ти дійсно дивна,— каже він.— Ти, напевно, не дуже сильно любила свою сестру, якщо тепер отак простягаєш мені руку.

Я помічаю, як на кісточках її другої руки напинається шкіра. Розтуливши кулака, Ісей тягне пальці до чобота...

Різек тисне їй руку, а тоді здивовано напружується.

— Якраз навпаки, я любила її більше від усіх,— каже Ісей. Вона міцно його тримає, заганяючи йому в шкіру свої нігті. А тим часом продовжує рухати ліву руку до свого чобота.

Я занадто шокована, щоб вчасно все усвідомити. Лівою рукою вона витягує з піхов на нозі ніж. Правою підтягує Різєка ближче. Ніж і людина зустрічаються, й Ісей тисне, а Різєків стогін-булькотіння повертає мене до вітальні, в часи юності, до крові, яку я зі сльозами відшкрібала з підлоги.

Різек різко падає, спливаючи кров'ю.

Я ляскаю по дверній клямці та, спотикаючись, виходжу в коридор. Лементую, плачу, б'ю по стінах; та ні, мій енергетичний дар цього не дозволяє.

Усе, що він зрештою мені дозволяє, — це зронити один слабенький зойк.